

**VÄSTMANLANDS HEMBYGDSFÖRBUND OCH
FORNMINNESFÖRENING**

Verksamhetsberättelse och årsredovisning för år 2017
Budget och Verksamhetsplan för 2018

Styrelsen för Västmanlands Hembygdsförbund och Fornminnesförening får härmed lämna sin berättelse om verksamheten under år 2017.

MEDLEMMAR

Den 31/12 2016 hade föreningen 361 enskilda medlemmar, varav 60 ständiga medlemmar, 38 familjemedlemmar och 22 stödjande institutioner eller organisationer. Anslutna hembygdsföreningar var 51 stycken. Föreningarna hade ett sammanlagt medlemsantal av 9 710 personer. Arkeologigruppen hade vid årsslutet 110 medlemmar.

Anslutna hembygdsföreningar: Arboga Minne, Badelunda, Barkarö, Björksta, Dingtuna-Lillhärad, Engsö, Fagersta-Västanfors, Fläckebo, Färna, Föreningen Hembygdsjournalen, Götlunda, Haraker, Harakers ungdomsförening, Hubbo, Industrihistoriska föreningen i Västerås, Irsta, Kalklinbanans vänner, Karbenning, Karmansbo bruksmiljö, Kila, Kolbäck, Kolsva-Orten, Kumla, Kungsåra, Kungsör, Lundby, Medåker, Möklinta, Norberg, Norbergs Folkminnesarkiv, Norrby, Odensvi, Ramnäs-Virsbo, Riddarhyttans Hembygds- och Intresseförening, Romfartuna, Rytterne, Sala, Sevalle, Skerike, Skinnskatteberg, Skultuna, Surahammar, Svedvi-Berg, Säby, Säterbo, Tortuna, Västerfärnebo, Västervåla, Västmanlänningarna i Stockholm, Västerås, Ångkraftverkets vänner.

Övriga stödjande organisationer/institutioner: Arboga kommunbibliotek, Ekomuseum Bergslagen, Enåkers Hembygdsförening, Hallstahammars bibliotek, Heby bibliotek, Huddunge Hembygdsförening, KUI museiförening, Kungsörs bibliotek, Köpings museum, Köpings Stadsbibliotek, Medicinhistoriska sällskapet Westmannia, Norbergs Bergslags Hemslöjdsförening, Norbergs bibliotek, Nätverket för Byggnadsvård i Västmanland, Surahammars bibliotek, Svenska Folkdansringen, Vallby Friluftsmuseum, VLT biblioteket, Virsbo bibliotek, Västmanlands Läns hemslöjdsförbund, Västerås Folkdansgille, Västmanlands-Dala nation i Uppsala.

Hedersmedlemmar: f. Landshövding Jan Rydh (2000),
f. Länsmuseumchef Krister Ström (2005).

STYRELSENS LEDAMÖTER

Ordförande

Bengt Wallén

Ledamöter valda t.o.m. årsmötet 2018

Marianne Atlegård

Anders Fläcke

Tommy Karlsson

Knut Barr

Stefan Aurusell

Ledamöter valda t.o.m. årsmötet 2019

Tomas Ahlin

Katarina Curman

Lars Ekegren

Bengt Lindh

Oddvar Falk

Ersättare i styrelsen till årsmötet 2018

Siv Antonsson

Ersättare i styrelsen till årsmötet 2019

Markku Ollila

Ständig ledamot:

Länsmuseumchef, Carl-Magnus Gagge

Adjungerade ledamöter:

Skattmästare Hjördis Häll

Sekreterare Ann Österberg

Revisorer ordinarie:

Roger Strömma

Annie Widell

Revisorer ersättare:

Micael Berg

Bengt Widell

Styrelsens arbetsutskott:

Bengt Wallén, Anders Fläcke, Katarina Curman, Bengt Lindh. De adjungerade ledamöterna Carl-Magnus Gagge, Hjördis Häll och Ann Österberg.

Arkeologigruppens styrgrupp:

Styrgruppen har bestått av Jan-Olov Andersson, Gerd Bergqvist, Karin Bergqvist, Annica Brehmer, Maria Johannesson, Anna-Lena Hallgren från Stiftelsen Kulturmiljövård och Ann Österberg från Hembygdsförbundet.

Valberedning:

Hans G Silfverberg, sammankallande, Mikael Andreasson och Elin-Cathrin Johansson.

MEDLEMSAVGIFTER

För 2017 har följande avgifter gällt Hembygdsföreningar

Med upp till 100 medlemmar	kr 200:-
" " " 200 -"-	kr 300:-
" " " 300 -"-	kr 400:-
" " " 400 -"-	kr 500:-
" " " 500 -"-	kr 600:-
" " " 600 -"-	kr 700:-
Därutöver	kr 800:-
Enskild medlem	kr 150:-
Ytterligare familjemedlem	kr 50:-
Stödjande organisationer	kr 300:-

SAMMANTRÄDEN

Styrelsen och arbetsutskottet har under året haft sex ordinarie sammanträden vardera. En heldag för styrelsen hölls på Kanalmuseet i Hallstahammar den 8 juni.

Styrelseutvecklingsgruppen, byggnadsvårdsprisgruppen och informationsgruppen har haft ett möte vardera. Bidragsgruppen har haft två möten, IT-gruppen har träffats tre gånger och gruppen som arbetar med länets industriarv har haft sju träffar under året.

Arkeologigruppens styrgrupp har under året haft sex protokollförda styrgruppsmöten.

Västmanlands Hembygdsförbund och Fornminnesförening var en av stiftarna då stiftelsen Västmanlands läns museum bildades.

Sedan stiftelsen lagts ner har hembygdsförbundet och läns museet haft ett nära samarbete. En arbetsgrupp mellan förbundet och landstinget bildades liksom en referensgrupp för Vallby friluftsmuseum. Gruppernas syfte har varit och är att tillse att andan i den ursprungliga stiftelseurkunden lever kvar.

Samrådsgruppen med Landstinget, numera Region Västmanland, har under året haft möten den 4 april och 10 oktober.

Samrådsgruppen har bestått av ledamöter från Västmanlands Hembygdsförbund, Bengt Wallén och Ann Österberg och ledamöter från Region Västmanland, Carl-Magnus Gagge, Lena Johansson, och Lena Karlström.

Referensgruppen för Vallby Friluftsmuseum har under året haft ett sammanträde den 24 november. Referensgruppen har bestått av ledamöter från Västerås stad; Anders Lerner och Katarina Frost. Från Västerås turism; Pernilla Törngren. Region Västmanland; Henrik Wester, Carl-Magnus Gagge och från Hembygdsförbundet; Marianne Atlegård och Ann Österberg.

I Spaningsredaktionen representerades styrelsen av Elisabeth Westerdahl.

I Arkeologigruppen representerades styrelsen av Bengt Lindh och Bengt Wallén.

Ombud för Hembygdsförsäkringen var Anders Fläcke.

REPRESENTATION

Vid externa arrangemang under år 2017 har följande personer representerat Västmanlands Hembygdsförbund och Fornminnesförening.

Ordförandekonferenser: Vid den nationella ordförandekonferensen i Stockholm 7-8 februari representerades förbundet av Bengt Wallén.

Vid SHF:s höstmöte i Stockholm 14-15 november representerades förbundet av Bengt Wallén.

Försäkringskonferens. Vid försäkringskonferensen i Stockholm den 11-12 februari representerades förbundet av Anders Fläcke och Ann Österberg

Digital samlingsförvaltning: Vid en konferens om digital samlingsförvaltning, arrangerad av SHF i Stockholm den 16 mars representerades förbundet av Stefan Aurusell.

Partnerskapsgruppen för Landsbygdsutveckling: Vid möten med Länsstyrelsens Partnerskapsgrupp har Ann Österberg och Bengt Wallén deltagit vid ett tillfälle, den 7 november.

Riksstämman: Ombud för vårt hembygdsförbund vid Riksstämman den 26–28 maj i Uddevalla var Bengt Wallén och Tommy Karlsson. Deltog gjorde även Ann Österberg.

Hembygd Öst har under året haft en sammankomst i Mariefred den 10 oktober. Förbundets representant var Anders Fläcke

Vid de **Kulturarvsdagar** som Länsstyrelsen och Länsmuseet arrangerat den 23 mars och 25 september och 29 november representerades förbundet av Stefan Aurusell (i mars och september) och Ann Österberg.

SHF arrangerade en **Inspirationsdag om folkskolan** i Stockholm den 23 mars. Ann Österberg representerade förbundet.

Konsulenterna har under året deltagit i fem planeringsmöten där deltagarna diskuterat upplägget av en fortsatt **arrangörsutveckling** i länet. Initiativtagare är kulturutvecklarna i Region Västmanland.

BASVERKSAMHET

Arbetsgrupper i styrelsen

Styrelsens medlemmar ingår i olika arbetsgrupper som diskuterar, förbereder och lämnar förslag till styrelsen i respektive grupps arbetsområde.

Gruppen för styrelseutveckling består av Bengt Wallén, Hjördis Häll, Tommy Karlsson, Marianne Atlegård och Siv Antonsson. Gruppens uppgift är att följa upp de styrelsedagar vi haft och komma med förslag till styrelsen hur vi ska kunna fortsätta att i en positiv anda få en mer engagerad styrelse.

Gruppen för Information och medlemsvärvning består av Tomas Ahlin och Knut Barr. Gruppens uppgift är att sprida information om medlemskap, årsböcker och Spaning i syfte att få fler enskilda

medlemmar i hembygdsförbundet och fler anslutna till hembygdsföreningarna.

Matprojektgruppen består av Carl-Magnus Gagge, Anders Fläcke och Gruppens uppgift är att utifrån den förstudie som gjorts vid läns museet komma med förslag till hur ett matprojekt i länet skall genomföras.

Bidragsgruppen består av Bengt Wallén och Oddvar Falk. Gruppen skall inventera vilka bidrag som finns att söka för hembygdsföreningar och lära sig hur dessa respektive bidrag skall sökas. Olika gruppmedlemmar kan sedan bistå föreningar som vill söka bidragen.

Gruppen för det gröna kulturarvet består än så länge av en person, Marianne Atlegård. Uppgiften är att stötta hembygdsföreningar som vill arbeta med hembygdsgårdarnas utemiljöer och växterna på hembygdsgården.

Sociala medier gruppen består av Tomas Ahlin. Uppgiften är att ge hembygdsförbundet en sida på Facebook och underhålla densamma. Stötta hembygdsföreningar som vill starta egna sidor på Facebook /Twitter/ INSTA gram.

IT-gruppen består av Stefan Aurusell och Lars Ekegren. Gruppens uppgift är att informera och inspirera medlemsföreningarna till användande av datorer och internet i hembygdsarbetet. Kartlägga hur användningen ser ut och vilka program som används idag.

Gruppen som arbetar med industriarvet i länet består av Bengt Lindh, Knut Barr, Anders Fläcke med förstärkning av Sören Bååth från Industrihistoriska föreningen i Västerås. Gruppens uppdrag är att stötta föreningar som arbetar med det industriella kulturarvet i länet.

En grupp för inrättandet av ett byggnadsvårdspris har följande medlemmar Carl-Magnus Gagge, Anders Fläcke och Bengt Wallén. Gruppens uppgift har varit att undersöka intresse för att, i samarbete med andra, ge ut ett byggnadsvårdspris.

Årsmöte 2017

Lördagen den 29 april hade Västmanlands Hembygdsförbund och Fornminnesförening årsmöte i Irsta bygdegård. Dagen inleddes med kaffe i Irsta bygdegård, därefter åkte deltagarna ut på studiebesök i området. Deltagarna kunde välja på att besöka Irsta

kyrka, Hagbyholms gård eller Gäddeholms ladugård. Efter en lunch på caféet i Gäddeholm samlades alla för årsmöte i bygdegården. Det var 90 personer från hela länet som deltog i årsmötet.

UTMÄRKELSER

Nominering

Styrelsen för Västmanlands Hembygdsförbund och Fornminnesförening nominerade Hembygdsföreningen Arboga Minne till SHF:s utmärkelse Årets Hembygdsförening.

Hedersdiplom

Diplomet delas ut till personer inom eller utom hembygdsföreningarna som gjort en kulturgärning utöver det vanliga.

Vid årsmötet 2017 delades hedersdiplom ut till:

Bo och Inger Bergkvist från Norrby Hembygdsförening med följande motivering: Det är Bo och Inger som sett till så att Norrby socken har fått en plats med bilder och ett flertal texter på Bygdeband. Genom mångårigt forskande om bygdens historia och en flitig inmatning av uppgifter så finns det mycket att hitta för den intresserade. Bo har i många år varit sekreterare i föreningen vilket resulterat i många välskrivna protokoll och illustrerade årsberättelser. Tillsammans har de också sett till så att lokalpressen tagit in texter och bilder från föreningens arrangemang.

Tillsammans har Bo och Inger Bergkvist i sitt arbete för Norrby Hembygdsförening utfört en kulturgärning utöver det vanliga.

Till David Lunde, Svedvi Berg Hembygdsförening med motiveringen: David har under många år varit en nyckelperson i Svedvi Berg hembygdsförenings arbete och utveckling. Han har, som den eldsjäl han är, med stort engagemang deltagit i de arbeten föreningen bedriver, alltid i en positiv anda och med stor hjälpsamhet. Hans stora historiska kunskaper är ovärderliga. David är en flitig inmatare i Bygdeband och mångårig medarbetare i Skantzen tidningen, hembygdsföreningens medlemsblad. David Lundes insatser för Hembygdsföreningen är en kulturgärning utöver det vanliga.

Till Stig Svärd, Skultuna Hembygdsförening med följande motivering: Stig har varit medlem i Skultuna Hembygdsförening i många år och ledamot i föreningens styrelse i flera år. Han har ett brinnande hembygds- och fotointresse och fotograferar och dokumenterar bygden. Han är även hängiven släktforskare och har hjälpt många skultunabor att reda ut sina släktförhållanden bakåt i tiden. Stig har arbetat fram skrifter om Skultunas historia och är en flitig skribent i VLT och Hembygdsjournalen. Under senare år har Stig lagt ner mycket tid på bildvisningar i Hembygdsställaren och på servicehuset Vallonen. Visningar som har skapat en stark social gemenskap och som även har fungerat som en slags friskvård för deltagarna.

Samt till Ulla Wallén, Badelunda Hembygdsförening med motiveringen: Ulla har varit med i Badelunda Hembygdsförening sedan den bildades 1982 och har under alla år varit föreningens kassör. Det har krävt allt fler ideella timmar då föreningen nu har 700 medlemmar och en omsättning på 1,3 miljoner kronor. Med driv och idérikeedom står hon bakom flera av föreningens populära arrangemang som midsommarfirandet vid Anundshög och barnverksamheten med äggetning och julgransplundring. Hon arbetar också med uthyrningen av Kyrkskolan och är verksam i föreningens Hantverkskommitté. Ulla Walléns omfattande insatser är utan tvekan en kulturgärning utöver det vanliga.

Verksamhetspriset är en penninggåva om 5 000 kr. och ett diplom. Det delas ut till en förening som i sin verksamhet bidragit till att stärka och bevara intresset för kulturmiljöer i länet. 2017 delas priset ut till Hembygdsföreningen Karmansbo Bruksmiljö med följande motivering: I Karmansbo finns en unik och levande bruksmiljö med smedja, arbetarbostad och herrgård.

Medlemmarna i Hembygdsföreningen Karmansbo Bruksmiljö har under lång tid arbetat, outtröttligt och målmedvetet, för att bevara och visa den unika miljön och för att renovera och hålla smedjan igång. Lancashiresmedjan har en i det närmaste helt bevarad historisk maskinell utrustning som till stora delar är möjlig att visa i drift. Något som är unikt för Karmansbo och som inte hade varit möjligt utan föreningens arbete. Arbetet har dessutom bland annat resulterat i en byggnadsminnesförklaring av området. Med en

aldrig svikande entusiasm och stor kunskap har Hembygdsföreningen Karmansbo Bruksmiljö genom sin verksamhet starkt bidragit till att stärka och bevara intresset för kulturmiljöer i Västmanlands län.

Verksamhetsbidrag

Verksamhetsbidraget från Västmanlands Hembygdsförbund och Fornminnesförening delas ut till projekt och aktiviteter som stärker föreningarna och som kan komma att ge dem flera medlemmar till exempel:

Kostnader för information om föreningen

Kostnader för medverkan vid speciella evenemang

Kostnader för verksamhet riktad till barn och ungdom som inte kan täckas av andra bidrag.

Kostnader för verksamhet som bidrar till ökad integration.

Kostnader för tillgängliggörande av hembygdsgårdarna.

Bidrag till föreningarnas utgivning av hembygdsböcker.

Bidrag delas inte ut till kostnader för föreningens egna löpande arrangemang eller till redan genomförda projekt.

Våren 2017 kom det in sju ansökningar men en ansökan kom, på grund av Postnords slarv, in för sent och kunde inte behandlas i styrelsen. En ansökan om bidrag till en ny grind på hembygdsgården ansågs av styrelsen inte falla inom ramen för bidragets statuter.

Totalt söktes 110 000 kr. 2017 hade förbundet 52 000 kr att fördela.

Styrelsen vid Västmanlands Hembygdsförbund beslutade att fördela den stora delen av bidraget till bokprojekt. Medåkers Hembygdsförening fick 24 000 kr som bidrag till tryckkostnader till en bok om kakor, kakrecept och kvinnorna bakom recepten. Svedvi Berg Hembygdsförening tilldelades 5 000 kr till omkostnader vid arbete med att skriva en bok om Bergs socken. Föreningen Hembygdsjournalen som sökt bidrag för att marknadsföra tidningen tilldelades 3 000 kr för att göra direktreklam om föreningen.

Sala Hembygdsförening tilldelades 5 000 kr till inköp av en TV-skärm. Skärmen skall användas för att tillgängliggöra föremålen i brandmuseet på ett bättre sätt. Föreningen tänker spela in en film

som berättar om föremålen i museet. Filmen skall sedan visas i museet i samband med öppethållande.

En ansökan om bidrag till inköp av textilmontrar för att på ett bättre sätt visa upp textilsamlingen beviljades med 15 000 kr men ansökan drogs tillbaka av föreningen.

En ansökan om 15 000 i bidrag till markarbeten för tillgängliggörande av hembygdsgården postades från Fläckebo den 3 april, poststämplades i Hallsberg den 4 april och delades ut i Västerås den 11 april och kunde därför inte behandlas på styrelsemötet den 6 april. Årsmötet beslutade att dela ut de återlämnade 15 000 kronorna till Fäckebo.

Ledningsträff

Lördagen den 11 mars hölls en ledningsträff för hembygdsföreningarnas styrelser på Karlsgatan 3 i Västerås. Det var 40-talet personer som deltog och fick information om Landsbygdsbidragen, om Leader Mälardalen, och bidragsansökningar, om Hembygdsförsäkringen och Studieförbundet Vuxenskolan. Dagen avslutades med en introduktion till den nya utställningen på Länsmuseet, ”När då var nu – Modärna Tider”.

Områdesträffar

Under hösten hölls fem områdesträffar på olika platser i länet. Valberedningen och styrelsen har varit representerad på samtliga träffar med en eller flera personer. Första träffen som hölls i Karmansbo den 12 september samlade nio personer från tre föreningar.

I Karmansbo är hembygdsföreningen med på Kulturdagarna i Hed tillsammans med flera föreningar, ett stort arrangemang i bygden. Föreningens pubaftnar samlar 100–120 personer per gång.

Fagersta Västanfors hembygdsförening har problem med att de får in så mycket gåvor. Det är svårt att ta hand om allt. Föreningen söker en ny verksamhetsledare.

Västervåla Hembygdsförening gör en tidning om gammalt och nytt i bygden. Tidningen har gett fler medlemmar. De arrangerar bland annat fornminnesvandringar och fredagsmys med allsång.

Andra områdesträffen hölls i Götlunda den 19 september och samlade 16 personer från fyra föreningar. Där rapporterades bland

annat att Götlunda hembygdsförening har tagit initiativ till ett möte med alla föreningar i bygden om samverkansformer mellan föreningarna.

Medåkers hembygdsförening har arrangerat en spelmansstämma som lockade 400 personer. De har också gett ut en bok med kakrecept och berättelser om kvinnorna bakom recepten.

Kalklinbanas vänner rapporterade att stationen i Malmberga ska bli föreningens museum och att en dokumentation om linbanan är färdigskriven men inte tryckt än.

Kungsörs hembygdsförening har renoverat huvudbyggnaden vid Kungsudden så att den nu är handikappanpassad. Föreningen har också erhållit ett industrimuseum i gåva.

Odensviföreningens traditionella fester fortsätter. Det var 1 500 personer på midsommar. Föreningen har börjat göra foldrar om bygdens människor och historia.

Den tredje träffen hölls i Norrby för hembygdsföreningarna i Sala kommun den 20 september. Då deltog 20 personer från sex föreningar.

I Möklinta är berättarkvällarna populära.

Sala hembygdsförening har att se fram emot en omläggning av taket på Kungsgården. Föreningen söker bidrag för ljussättning av området kring Kungsgården.

Kumla hembygdsförening har haft en utställning om skolans 175-årsfirande.

Norrby hembygdsförening har gjort iordning en lägerplats i skogen som skolan använder varje år i samband med skolstart. De har en elrenovering på gång och har fått vatten indraget.

Västerfärneboföreningen har en ny styrelse som infört nya arbetssätt. Föreningen får dra ner på sina kostnader.

Fläckebo hembygdsförening har fått landsbygdsbidrag för att bygga väg och utkiksplats vid hembygdsgården. Detta har gett ökade möjligheter för programverksamhet. De har även fått verksamhetsbidrag till att anlägga en spelplan för barn.

Fjärde träffen hölls i Badelunda den 4 oktober med 25 personer från 8 föreningar. Där rapporterades bland annat att adressrevideringen i Västerås socknar går vidare. Kungsåra socken är färdig, i Dingtuna pågår det och därefter är det dags för Barkarö.

Badlunda hembygdsförening guidar vid Anundshög på uppdrag av kommunen. Söndagsbruncherna en gång i månaden är populära. I Romfartuna har hembygdsföreningen en ny styrelse som håller på att hitta nya former för arbete. Föreningen har tillgång till en stor tomt i Hallsta by som ägs av Uppsala akademi. Föreningen söker nya samarbeten.

I Irsta har föreningen en bok om Irsta på gång. De har också en "fibergrupp" som jobbar med att förbereda för att landsbygden runt Irsta ska kunna ansluta till fiber.

Skultuna hembygdsförening har arbetat för att förhindra ett nybygge i Antons park vilket ser ut att ha lyckats då byggplanerna är skrinlagda. De har också inlett ett samarbete med brukshotellet som öppnat en konferensanläggning.

Hubboföreningen har ingen egen lokal men deltar i ett mångårigt samarbete i samverkansgruppen i Hubbo. En hembygdsdag med visning av film och foto drog 50-talet deltagare.

I Skerike sköter föreningen fårhus och täppa. De har fått in nya yngre personer i styrelsen och det är fler som hjälper till i täppan i år

Kungsåraföreningen samarbetar med Kyrkan, med Engsö hembygdsförening och bygdegårdsföreningen. En veteranträff för europeiska motorfordon samlade 30–40 bilar och 200 besökare. Föreningen skall börja digitalisera fotografier.

I Haraker arrangerar föreningen en filmfestival. De visar även film i bygdegården en gång per månad i samarbete med bygdegårdsföreningen. Facebook är viktigt för föreningen.

Den femte och sista träffen hölls i Dingtuna den 5 oktober. Det var 25 personer från sex föreningar som deltog.

Dingtunaföreningen arbetar med stationshuset där taket skall målas efter byte av takplåt för några år sedan. De har genomfört adressrevidering i socknen och har gått igenom 630 adresser. De har bara delvis fått gehör för sina ändringsförslag.

Kolbäcks hembygdsförening har byggt upp en Facebooksida vilket har gett nya medlemmar. Kulturarvsdagen uppmärksammades med en bussresa i trakten.

Svedvi Berg Hembygdsförening deltog i Kulturarvsdagen genom att ställa upp ett bord på torget i Hallstahammar. Där kunde de visa

bilder, sälja tunnbröd och dela ut information om föreningens verksamhet. Föreningen var även medarrangör vid Stiftelsen Skärgårdsbåtens besök med en veteranbåt i Borgåsund.

Säbyföreningen dokumenterar bygden genom att gå runt på gårdarna och be ägarna berätta om sina gårdar. De har även arrangerat en visning av flygbilder från trakten.

I Lundby har föreningen tryckt upp ett informationsblad om sin verksamhet med stöd från Verksamhetsbidraget. De har lagt ut informationen i brevlådorna i socknen som innefattar bostadsområdet Bäckby. Föreningen har gått från 60 till 110 medlemmar.

Rytterne hembygdsförening arrangerar en dag för barn i Kvicksundsskolan. 80-talet barn bussas dit från skolan.

Bygdegården är nu helt renoverad. Pub och Halloweenfirande för barn drar mycket besökare.

Barkaröföreningen har arrangerat föredrag och utflykter. De har lagt mycket arbete på att förhindra kommunens planer på en till- och ombyggnad av det gamla skolhuset. Byggnaden är förhoppningsvis räddad då det inte talas om frågan mer.

Sammanlagt 95 personer från 24 föreningar deltog i årets träffar.

Konsulentverksamheten

Under hela 2017 har ett informationsbrev, Veckobrev från Hembygdsförbundet, skickats digitalt från kansliet. Brevet har sänts ut under 40 veckor till närmare 300 e-postadresser, främst till medlemmar i länets hembygdsföreningar.

Konsulenten har under året tagit emot en rad förfrågningar från hembygdsföreningar och allmänhet i en mängd olika ärenden som besvarats och/eller förmedlats till rätt person/institution. Ärendena har bland annat gällt försäkringsfrågor, föreningarnas stadgar och organisation, byggnadsvård, föremålsvård, konstruktion av hemsidor, utdelning av hederstecken, årsböckers innehåll, bidragsansökningar, donationer av föremål, frågor från släktforskare, informationsskyltning, byggnadshistoria och mycket annat.

Arkeologigruppens verksamhet

Arkeologigruppen har för närvarande cirka 110 medlemmar. Under

året har gruppen haft ett möte med Anna Onsten-Molander från Länsstyrelsen och Jan Melander från Västerås stad för att diskutera fornvård och vad Arkeologigruppen kan göra inom det området. En uppgift är att besöka fornlämningar och dokumentera tillståndet på dem, för att sedan kunna rapportera eventuella skador. Under året har gruppen satt upp en skylt vid ett gravfält på Bjurhovda RAÄ 471. Planer finns på att sätta upp en skylt vid ett fornlämningsområde i Irsta, RAÄ 71 och 72 som ligger bredvid skolan. Under 2017 arrangerades följande aktiviteter:

25 februari: Medlemsmöte. Louise Evanni höll föredrag om utgrävningar norr om Enköping. 35 medlemmar var med på mötet. 26 mars: Besök på WestmannaArvet i Hallstahammar där Barbro Johansson visade de 20 deltagarna fynd från Lapphyttan och andra föremål.

7 maj: Bussresa till Riseberga och Ramundeboda klosterruiner i samarbete med Badelunda Hembygdsförening och KM:s vänner. 35 personer deltog i utflykten.

18 juni: Uppsättning av skylten vid Bjurhovda gravfält. 14 personer deltog.

7 juli: Besök vid utgrävning vid Råmarbo, Gäddeholm. 4 personer deltog och fick även tillfälle att vara med och gräva lite.

9 september: Resa till järnframställningsplatser. 50 personer var med på resan. Ulla Bergquist, Svante Forenius och Ylva Roslund Forenius guidade på resan. bland annat besöktes Röda jorden i Riddarhyttan, Riddarhyttans kopparverk, Lienshyttans masugn och Bastnäs gruvfält.

ÖVRIG VERKSAMHET

Dräktarrangemang

I samarbete med Västmanlands läns hemslöjdsförbund och Västmanlands läns museum genomfördes ett arrangemang med fokus på västmanländska bygdedräcker. Den 5–7 maj hölls en köp- och säljmarknad på Karlsgatan 2. På fredagen var det inlämning av dräcker och dräktdetaljer som sedan såldes på lördagen. Det som inte fann köpare hämtades tillbaka under söndagen. Marknaden kompletterades med ett föredrag om västmanländska bygdedräcker

som hölls på eftermiddagen den 10 maj. Föredragshållare var Anna Karin Reimerson.

Möte för industriarvsföreningar

Den 23 september arrangerade industriarvsgruppen ett uppstartsmöte för att bilda ett nätverk för föreningar som arbetar med länets industrihistoria. Medverkande på träffen var Landshövding Minoo Akhtarzand, Carl-Magnus Gagge, Tess Lundin från Kulturarvsportalen och Christina Sirtoft Breitholtz från Arkiv Västmanland. Drygt 30 personer deltog.

Strömsholms kanal

Under året har det pågått en förstudie med fokus på att hitta nya berättelser om Strömsholms kanal och nya sätt att tillgängliggöra dessa. Projektägare var Strömsholms Kanalaktiebolag. Konsulenterna har deltagit i en arbetsgrupp som stöttat förstudien.

Kulturarvsportalen

Den 5 december arrangerades en träff för hembygdsföreningar, industriarvsföreningar och andra intresserade med information om hur man matar in uppgifter i Kulturarvsportalen. Arrangör var Region Västmanland.

Omorganisation av Läns museet

Under våren diskuterades inom Region Västmanland Centrum för Regional utveckling en omorganisation för Västmanlands läns museum. Förslaget till ny organisation diskuterades under våren i Hembygdsförbundets arbetsutskott och styrelse. I avtalet mellan Hembygdsförbundet och Regionen står uttryckligen att Regionen skall tillse så att Läns museet har en lämplig och väl fungerande organisation. Hembygdsförbundet har enligt samma avtal rätt att bevaka att detta stämmer. Eftersom förbundet ansåg att förslaget på ny organisation inte var lämpligt för museet författades flera skrivelser till regionen där förbundet framförde sin kritik av den nya museiorganisationen.

Ny regional kulturplan 2019–2022

Region Västmanland har under hösten startat arbetet med att utarbeta en ny regional kulturplan. I samband med det arbetet har Hembygdsförbundets styrelse och arbetsutskott diskuterat vad

förbundet anser skall finnas med i planen. En skrivelse med förbundets åsikter i frågan skickades i december till berörd part.

INFORMATION

Förbundets hemsida på www.hembygd.se/vastmanland har uppdaterats under året. En folder med karta över länet och hembygdsföreningarna trycktes 2016 och har även detta år funnits till utdelning. Foldern har delats ut till alla medlemsföreningar så att den kan finnas på hembygdsgårdarna.

Samarbetet med Västmanlands Nyheter har fortsatt hela året och gett hembygdsrörelsen stort utrymme i tidningen för föreningarnas program och verksamhet.

PUBLIKATIONER

Årsboken och tidningen Spaning ges ut i samarbete mellan hembygdsförbundet och Västmanlands läns museum. Under året har ett nummer av Spaning och en årsbok, Eric Hahr, Arkitekten som formade Västerås, distribuerats till medlemmarna.

KANSLI OCH PERSONAL

Konsulenttjänsten har under året innehafts av Ann Österberg.

Arbetstiden har under året fördelats på följande i % av arbetad tid: Basverksamhet; administration, kursarrangemang, områdesträffar, möten med styrelse, arbetsutskott, information och rådgivning, 51 %. Projekt; Hembygd Öst, Hembygdsförsäkringen, dräktprojekt, tillgänglighetsprojekt och Arkeologigruppen, 5 %. Samarbete med Läns museet i redaktionen för Spaning och Årsbok 36 %. Övrigt 8 %. Föreningens kansli har skötts av Ann Österberg, som även tjänstgjort som protokollssekreterare vid sammanträden med styrelsen och styrelsens arbetsutskott. Kansliet är inrymt i Västmanlands läns museums lokaler på Karlsgatan 2 i Västerås.

EKONOMI

Regionbidrag för 2017 var 732 000 kr.

Bokslutet för 2017 bifogas verksamhetsberättelsen.

Västerås den 15 februari 2018

Bengt Wallén

Anders Fläcke

Bengt Lindh

Tomas Ahlin

Marianne Atlegård

Stefan Aurusell

Knut Barr

Katarina Curman

Lars Ekegren

Oddvar Falk

Carl-Magnus Gagge

Tommy Karlsson

ÅRSBOKSLUT 2017

Västmanlands Hembygdsförbund och Fornminnesförening Org nr 878 000 - 3342

1. RESULTATRÄKNING

		<u>2017</u>	<u>2016</u>
Rörelsens intäkter			
Verksamhetsintäkter	Not 1.	800 229	783 035
Summa intäkter		800 229	783 035
Rörelsens kostnader			
Personal-arvodeskostnader inkl soc avg.		- 716 145	- 683 888
Övriga kostnader	Not 2.	- 157 592	- 215 963
Summa kostnader		- 873 737	- 899 851
Rörelseresultat före finansiella intäkter/avsättningar		- 73 508	- 116 816
Finansiella intäkter			
Ränteintäkter och utdelningar		114 123	127 604
Avsättning årsbok/spaning		- 40 000	0
ÅRETS RESULTAT		615	10 788

II. BALANSRÄKNING

		<u>2017</u>	<u>2016</u>
TILLGÅNGAR			
Omsättningstillgångar			
Fordringar		3 750	3 750
Kassa, bank		81 123	237 048
Skattekonto		39 160	34 754
Aktier och fonder	Not 3	1 063 741	1 113 741
Summa omsättningstillgångar		1 187 774	1 389 293
Anläggningstillgångar			
Inventarier	Not 4	1	1
SUMMA TILLGÅNGAR		1 187 775	1 389 294

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER

Balanserat resultat		782 051	771 263
Årets resultat		615	10 788
Summa eget kapital		782 666	782 051
Avsättningar Årsbok/Spaning		315 224	517 849

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Kortfristiga skulder		
Kortfristiga skulder	70 221	71 403
Löneskatt, pensionskostnader	19 664	17 991
Summa kortfristiga skulder	89 885	89 394
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	1 187 775	1 389 294

Verksamhetsintäkter	Not 1		
Medlemsavgifter		55 729	52 896
Bidrag Region Västmanland		732 000	710 000
Bidrag Sv Hembygdsförbund		0	20 000
Anm.avg. Järnturen		12 500	0
Övriga intäkter		0	139
Summa intäkter		800 229	783 035

Övriga kostnader	Not 2		
Riksstämman		- 11 790	- 10 132
Årsmötet		- 6 990	- 6 758
Kurser och konferenser		- 4 756	- 9 487
Ledningsträff		- 2 855	- 2 520
Reseersättningar		- 15 918	- 11 395
Reseersättningar, konsulenten		- 3 624	- 5 915
Bankkostnader		- 1 221	- 1 250
Arbetsplats, konsulenten		- 24 483	- 31 921
Arkeologigruppen		- 9 747	- 2 472
Utställning Hembygd, föreläsning		0	- 17 057
Verksamhetsbidrag		- 52 000	- 56 000
Riksförbundets 100-årsjubileum		0	- 38 576
Kanalprojekt		- 115	0
Övriga kostnader		- 24 093	- 22 480
Summa		- 157 592	- 215 963

Specifikation övriga kostnader		
Verksamhetspris	- 5 000	- 5 000
Styrelse/Au, kaffe, lunch två heldagar	- 14 727	- 9 942
Informationsmöten	- 692	- 213
Inköp handböcker	0	- 340
Årets Hembygdsbok	0	- 300
Uppvaktning, avtackning, hedersnål julgåvor	- 1 674	- 3 111
Ers.till Gunnar Björklund reseers m m	0	- 2 074
Prenumeration Hembygdsjournalen	- 1 500	- 1 400
Medlemsavgift Studieförb Vuxenskolan	0	- 100
Fagersta-Västanfors Hembyggsf. 90 år	- 500	0
	24 093	22 480

Not 3.

Marknadsvärde, aktier och fonder per 2017-12-31

<u>Aktier</u>	<u>Antal</u>	<u>Värde</u>	
Handelsbanken A	13 689	1 535 906	
Handelsbanken B	1 377	155 601	
Investor B	2 000	748 200	
SEB A	326	31 394	
Hemfosa Fastigheter, pref.aktier	1 500	270 600	
Robur aktiefond		687842	
Robur Case kapitalförvaltning		331250	
Marknadsvärde, aktier och fonder		3 760 793	3 760 793
Bokfört värde			1 063 741

Not. 4

Inventarier

Kamera Digitalkamera med tillbehör inköp 2009, 9 500

Dataskärm och tangentbord inköp 2013, 2 939

Bokfört värde

1

Anställda; 1 årsarbetare, 1 kvinna

BUDGET 2018

INTÄKTER

Medlemsavgifter	53 000
Regionbidrag	754 000
Ränteintäkter	150 000
	957 000

KOSTNADER

Löner	482 000
Förlorad arbetsförtjänst, styrelsen	5 000
Arvoden	40 000
Arbetsgivaravgifter	154 000
ITPK	10 000
ITP	35 000
Löneskatt, pensionskostnader	11 000
Personalutveckling	5 000
Kurser och konferenser	10 000
Riksstämman	15 000
Årsmötet	10 000
Ledningsträff	6 000
Årsbok/Spaning	27 000
Verksamhetsbidrag	61 000
Arbetsplats konsulent, inkl telefon, porto, kopiering	28 000
Bank- och plusgirokostnader	1 500
Reseersättningar	18 000
Reseersättning, konsulent	8 000
Arkeologigruppen	6 000
Övriga kostnader	24 500
	957 000

Verksamhetsplan 2018–19

Västmanlands Hembygdsförbund och Fornminnesförening är en fri ideell förening vars ändamål är att inom **Västmanlands län främja hembygdskunskap, kulturminnesvård och hembygdsvård och att vara samarbetsorgan för länets hembygdsföreningar**. För att främja dessa syften anordnas föredrag, utställningar och exkursioner samt utges medlemskrift och årsbok gemensamt med Västmanlands läns museum.

Västmanlands Hembygdsförbund och Fornminnesförening är paraplyorganisation för hembygdsföreningarna i Västmanlands län. Det är 50 anslutna föreningar med ett sammanlagt medlemsantal av omkring 9 500 personer. Västmanlands Hembygdsförbund och Fornminnesförening har dessutom närmare 350 enskilda medlemmar och 22 stödjande institutioner/organisationer.

Verksamheten bedrivs med bidrag från Region Västmanland och med en anställd konsulent vars arbete till en fjärdedel skall utgöras av uppgifter som är av gemensamt intresse för Länsmuseet och Hembygdsrörelsen i länet.

Basverksamhet

I basverksamheten ingår:

Att hålla ett aktuellt register över medlemmar, medlemsföreningar och stödjande institutioner/organisationer.

Att sköta den årligen återkommande rapporteringen till Sveriges Hembygdsförbund som gäller föreningarnas medlemsantal och styrelser samt vidarebefordra medlemsavgifter till riksförbundet.

Att årligen arrangera årsmöte, ledningsträff och områdesträffar.

Att delta med representanter i riksstämman, ordförandeträffar, konsulentträff och andra träffar för hembygdsförbunden arrangerade av Sveriges Hembygdsförbund.

Att årligen, om lämpliga kandidater finnes, utse och utdela förtjänstdiplom, verksamhetsbidrag och verksamhetspris och nominera kandidater till Sveriges Hembygdsförbunds utmärkelser Årets Hembygdsbok och Årets Hembygdsförening.

Att underhålla och uppdatera hemsidan www.hembygd.se/vastmanland.

Långsiktiga verksamhetsmål

Stödja de anslutna hembygdsföreningarna, vilket skall ske genom att:

Arrangera kurser i ämnen viktiga för föreningarnas verksamhet.

Ge råd i museala frågor.

Se till så att alla föreningar har en kontinuerlig kontakt med minst en styrelseledamot.

Stötta föreningarna i arbetet med hemsidor på hembygd.se och Bygdebånd.

Främja hembygdskunskap, kulturminnes- och hembygdsvård genom att:

Delta i arbetet med tidskriften Spaning och få den läst och spridd.

Samarbeta med övriga aktörer i länet i projekt inom kulturmiljövård.

Delta i samarbete över länsgränserna framför allt med andra hembygdsförbund och Sveriges Hembygdsförbund.

Verka för att hembygdsföreningarna håller en god kontakt med länets skolor.

Bidra till värvandet av enskilda medlemmar genom att:

Ge ut och aktivt sprida årsbok och tidskrift.

Synas ute i länet vid olika publika arrangemang med exempelvis utdelning av broschyrer och försäljning av tidskrifter och böcker.

Sprida information om föreningens mål och verksamheter.

Verksamhetsmål för 2018–19

Att tillsammans med Västmanlands läns museum planera och medverka till att ge ut tidskriften SPANING med minst ett nummer.

Att tillsammans med Västmanlands läns museum planera och medverka till att ge ut minst en årsbok under perioden.

Att själva, eller i samarbete med andra, planera, arrangera och genomföra minst två kurser för hembygdsföreningarna i ämnen relevanta för deras verksamhet.

Att sammanställa och publicera en medlemsmatrikel över förtroendevalda i anslutna hembygdsföreningar.

Att medverka i planering och genomförande av Arkeologigruppens program. Arkeologigruppen strävar efter att genomföra sex arrangemang av olika slag under året.

Arbetsgrupperna i styrelsen skall under perioden driva sina respektive frågor vidare för att i än högre grad engagera samtliga styrelsemedlemmar i förbundsarbetet. En styrelsedag skall arrangeras under våren.

Att informera om hembygdsrörelsens verksamheter samt presentera och synliggöra rörelsen via skrifter, artiklar, broschyrer och genom att förse Västmanlands Nyheter med löpande information om föreningsarrangemang.

Att stötta hembygdsföreningarna i arbetet med att söka och utnyttja de bidrag som finns att söka för hembygdsföreningar.

Att stötta hembygdsföreningarna i sin strävan att ge stöd och hjälp till asylsökande och andra nyanlända på orten.

Att delta i samarbetsprojekt med övriga institutioner och organisationer som arbetar för samma eller liknande mål inom och utom länet. Pågående samarbetsprojekt är:

- Kulturarvsportalen: Att tillsammans med Läns museet uppmuntra föreningarna att bidra med information till länets kulturarvsportal.
- Partnerskapsgrupp för Landsbygdsutveckling: Att medverka i möten och diskussioner om utvecklingsfrågor för landsbygden i Västmanland i Länsstyrelsens partnerskapsgrupp för Landsbygdsutveckling.
- Bygdeband: Att tillsammans med SHF och Släktforskarnas Hus verka för att motivera och inspirera hembygdsföreningarna till att gå med i Bygdeband.
- Arrangörsutveckling: Att tillsammans med region Västmanlands kulturutvecklare planera för fortsatt utbildning av kulturarrangörer i länet.
- Föremålsvård: Att tillsammans med Västmanlands läns museum och Västmanlands Hemslojdsförbund besöka några hembygdsföreningar för att inventera behovet av kurser i föremålsvård och sedan arrangera kurser i de ämnen där behovet är som störst.

Västmanlands Hembygdsförbund och Fornminnesförening

Karlskatan 2

722 14 Västerås

Tel 021-39 32 88 Konsulent Ann Österberg

www.hembygd.se/vastmanland